

Anne

Wanneer ik denk dat mijn beide dochters slapen, doof ik één voor één de lichten op de benedenverdieping. Ik pak een sierkussen van de bank, loop naar de trap en ga naar boven. Ik neem me heilig voor om er vannacht een einde aan te maken, maar de voortekenen zijn ongunstig. Zoals de voorgaande keren lijkt het ook nu alsof de trap opeens een paar extra treden heeft gekregen en dat ze allemaal harder kraken dan anders. Alles, om het nog moeilijker te maken.

Zelfs mijn rots in de branding, Robin, heeft niet het gebruikelijke sms'je gestuurd. *'Ik denk aan je. Je mag mij altijd bellen.'*

Ik ontvang het al maanden dagelijks, altijd tussen middernacht en kwart over twaalf. Ik wachtte tot één uur, maar het kwam niet. Het maakte me even onzeker, maar dan zie ik het voor wat het is: een verschil. Een verschil met de nachten dat ik faalde. Misschien is het een teken dat ik het vannacht wel kan.

Het licht op de overloop laat ik branden. Even blijf ik staan luisteren, maar het is doodstil in huis. Ik loop naar de deur van één van de slaapkamers en leg mijn vrije hand op de klink. Ik kan Sarahs aanwezigheid in de kamer bijna voelen. Met mijn andere arm trek ik het kussen tegen mijn buik en probeer de misselijkheid weg te slikken.

Ik kan dit.

Zachtjes doe ik de deur open, langzaam en voorzichtig, bang om geluid te maken en uit te moeten leggen waarom ik hier ben. Ze mag me niet horen, want ik kan het niet uitleggen.

Vanaf de drempel kan ik haar in bed zien liggen. Het is donker in de kamer, maar het licht van de overloop biedt voldoende zicht. De bleke huid van Sarahs gezicht en hals steekt af tegen haar zwartgeverfde haar. Ik kan zien dat haar ogen gesloten zijn, maar dat zegt niets.

Ze kan doen alsof ze slaapt.

Ze mag me niet zien.

Het zilver van haar neusringetje schittert als ze haar hoofd een beetje draait en het schijnsel van een lantaarnpaal buiten vangt.

Ik houd mijn adem in en blijf roerloos op de drempel staan, bang dat ze haar ogen opent. Ik wacht even, maar als Sarah verder niet meer beweegt en inderdaad lijkt te slapen, doe ik een stap dichterbij. Mijn ogen prikken en mijn keel begint te branden door de ingehouden tranen, maar ik zet toch een tweede stap, een derde en een vierde.

Zo ver ben ik nog nooit gekomen. Helemaal tot halverwege de kamer. Nog drie stappen en ik ben bij haar. Ik moet doorzetten. Ik moet het nu afmaken. Ik ben zo dichtbij, zo ver gekomen. Nu kan ik niet meer terug. Ik probeer mezelf te overtuigen, moed in te praten en zet zelfs nog een vijfde stap, voordat ik me omdraai, de kamer uitvlucht en de deur zo geruisloos mogelijk achter me dichttrek. Op de overloop haal ik diep adem en laat ik het kussen op de grond vallen.

Binnenkort zal ik het opnieuw proberen.

Het zachte belletje aan het halsbandje van de kat vertelt me dat Bob de trap op komt. Als hij naast me staat, til ik hem op en knuffel hem even. "Ik was zo dichtbij," fluister ik.

Hij geeft me een kopje, alsof hij wil zeggen: "Het geeft niet, vrouwtje. Ik snap dat het moeilijk is."

Ik draag de kat naar de slaapkamer van mijn jongste dochter. De deur staat op een kiertje om het gemakkelijker te maken stil te zijn. Ik sluip naar binnen en raak Indy's arm aan. "Opstaan, schat," mime ik.

Gehoorzaam opent ze haar ogen, gaat rechtop zitten en komt haar bed uit. Ze volgt me naar mijn kamer, doet het licht aan, neemt Bob van me over en zet hem op het bed, zodat ik de deur achter ons op slot kan draaien.

De sleutel leg ik op het nachtkastje, naast mijn telefoon. 112 al ingetoetst, zodat ik alleen nog maar op 'bellen' hoef te drukken.

Indy kruipt onder de lakens en trekt Bob tegen zich aan. Tot een jaar geleden sliep hij op het voeteneind. De laatste tijd slaapt hij tussenin, omdat Indy zichzelf met haar dertien jaar eigenlijk te oud vindt om bij mij te slapen.

"Welterusten," fluister ik, als ze gaat liggen en Bob zich naast haar oprolt tot een bal. Ik doe het licht alvast uit. De rest vind ik wel op de tast.

"Welterusten," zegt Indy.

Ik zet de wekker op mijn telefoon op half zes, met behulp van het verlichte display. Ik moet wakker zijn, voordat Sarah dat is.

De volgende ochtend schiet ik bij het eerste piepje van mijn telefoon overeind in bed om de wekker uit te zetten en een tweede piepje voor te zijn. Waar Bob in het begin nog verschrikt blazend was opgesprongen door mijn plotselinge beweging, trekt hij nu één ooglid op om het bijna meteen weer te laten zakken. Ik wil huilen als ik beseef dat dit voor Indy en Bob normaal is geworden.

Ik maak mijn jongste dochter wakker en breng haar terug naar haar eigen bed. Dan ga ik Bob halen en neem hem mee naar beneden, zodat alles normaal lijkt als Sarah opstaat.

Robin

Hoewel Anne mij als enige een sleutel van haar huis heeft toevertrouwd, besluit ik die vanmorgen niet te gebruiken. Ze is erg voorzichtig en zolang ze niemand meer vertrouwt dan mij respecteer ik dat. Ik bel netjes aan en wacht een paar minuten geduldig. Misschien moet Anne van boven komen of is ze even met iets bezig. Op vrijdagochtend met twee tieners die naar school moeten is dat natuurlijk meer regel dan uitzondering. Daar heb ik alle begrip voor, maar het heeft nu wel lang genoeg geduurd. Ik druk voor de tweede keer op de bel, terwijl mijn geduld langzaam weg lijkt te zakken in de stoeptegels onder me.

Hoe kan ze me zo lang laten wachten, terwijl ik hier kom met niets dan goede bedoelingen? Ik moet me verontschuldigen, omdat ik haar vannacht geen berichtje heb gestuurd. Het leek op dat moment een goed idee, een duidelijk signaal om haar te laten weten dat ze de situatie met Sarah niet langer moet laten voortduren.

Toen ik Anne voor het eerst zag droeg ze een lange, oranje jurk. Daarom viel ze me meteen op toen ze de tram instapte. De vrolijke, in het oog springende noot, daar tussen al die witte, crème- en pastelkleurige zomerkleding. Ze glimlachte, maar de blik in haar ogen was triest. Een mysterieuze tragedie, veilig verstopt in een oranje cocon om haar omgeving te misleiden. Vrienden, familie, kennissen. Ik had medelijden met haar, niet omdat ze ongelukkig leek, maar omdat ze dit dacht te moeten verhullen door zich uit te dossen in een dergelijke kleur. Ik wilde haar wenken om naast me te komen zitten, haar een stukje vergezellen tijdens haar reis, haar verhaal aanhoren en misschien zelfs een troostende arm om haar heenslaan.

Er was weinig plaats in de tram. Toen ze aarzelend door het gangpad liep, zocht ik oogcontact en glimlachte. Ze bleef even staan, maar vond de lege plaats naast mij toch de meest aantrekkelijke van haar opties en ging zitten.

Ze glimlachte verlegen en keek toen langs me heen naar buiten om naar iets te staren dat ik niet zag.

"Wil jij bij het raam?" vroeg ik.

Ze keek me aan, maar gaf geen antwoord.

"Ik vind het niet erg," zei ik. "Als je graag naar buiten kijkt..."

“Dank je.”

We ruilden van plaats en ik liet haar met rust, zoals ze graag leek te willen. Zeven haltes later moest ik uitstappen. “Dit is mijn halte,” kondigde ik overbodig aan.

“Tot ziens,” antwoordde ze.

“Als je nog eens wilt kunnen zwijgen met iemand, ik neem iedere werkdag deze tram, op dezelfde tijd,” bood ik aan.

Ik zag haar een paar dagen niet, maar de week erna was ze er opeens weer. Ze kwam naar me toe en ik maakte plaats voor haar, zodat zij bij het raam kon zitten. We glimlachten, begroetten elkaar en zwegen, totdat ik moest uitstappen. “Tot de volgende keer,” zei ik.

“Tot de volgende keer,” antwoordde ze.

De derde keer dat ik haar tegenkwam, stelde ik me voor en vertelde ze me haar naam. Anne. Vanaf die dag namen we iedere werkdag dezelfde tram en tijdens elke rit kwam ik iets meer over haar te weten. Het duurde een jaar voordat ze me vertelde over haar *15-year-old from hell*, Sarah, lang nadat ze me over haar jongste dochter Indy en haar dode echtgenoot vertelde. En over Bob, de kat. Ze liet me zelfs foto's van hen zien. Gelukkig had ze haar prioriteiten twee jaar geleden al goed op een rijtje. Ze had geen foto bij zich van Sarah.

“Waar ga je eigenlijk naartoe?” vroeg ik een keer.

“Nergens,” zei ze. “Het reizen geeft me het gevoel dat ik nog een beetje deel uitmaak van de maatschappij. Dan ben ik er even uit.”

Als Anne eindelijk de deur een stukje opent en door de ontstane kier gluurt, draagt ze haar oranje jurk. Ze komt gehaast over, kijkt even schichtig over haar schouder en fluistert dan: “Robin, wat kom je doen?”

“Sorry zeggen,” antwoord ik. “Mijn telefoon is kapot.” Tegen beter weten in vraag ik fluisterend: “Sarah?”

Anne schudt ontkennend haar hoofd. Aarzelend laat ze me binnen. Meestal kom ik langs als Sarah er niet is en Anne en Indy alleen zijn.

Ik volg Anne naar de keuken, waar Indy net klaar is met ontbijten en ga zitten.

Bob blaast naar me vanaf de vensterbank.

Sarah is kennelijk nog boven.

Indy draagt haar vuile bord, beker en bestek naar de gootsteen en zet de kraan aan. Dan steekt ze haar hand uit naar haar moeder en vraagt: “Mag ik de sleutel?”

Anne geeft die aan.

Indy maakt het hangslot open dat Sarah uit de besteklade moet houden en begint aan de afwas. Alles wordt meteen afgedroogd en opgeborgen. De lade gaat weer op slot voordat de kraan uitgaat. Indy steekt haar handen in de zakken van haar sweater en zegt: “Ik ga mijn spullen voor school pakken.”

“Dat is goed, lieverd,” zegt Anne. “Vergeet je insuline niet.”

Indy knikt en verlaat de keuken.

Ik kijk naar de deuropening waardoor ze is verdwenen en kijk recht in de felle ogen van Sarah.

“Ben jij er ook weer?” vraagt ze ijzig. “Ik dacht al dat ik je hoorde.”

“Ik ben hier niet voor jou,” antwoord ik.

“Ik weet precies voor wie jij hier bent,” stelt ze en gaat tegenover me aan de keukentafel zitten, voordat ze haar moeder strak aankijkt en zegt: “Je moet die debiel niet binnenlaten.”

“Sarah,” sust Anne.

Sarah negeert haar, richt zich weer tot mij en vraagt eisend: “Wat kom je doen?”

“Ik kom even met je moeder praten,” antwoord ik kil.

“Over mij?” houdt ze aan.

“Sarah,” probeert Anne weer.

“We praten alleen maar wat,” zegt Sarah, zonder het oogcontact met mij te verbreken.

Er valt een korte stilte, waarin de spanning tussen mij en Sarah alleen maar toeneemt en Anne nerveus met haar vingers friemelt.

“Ik kan mijn boek Engels niet vinden!” roept Indy vanuit haar kamer.

Automatisch kom ik overeind, maar Sarah staat ook op en zegt: “Ik ga wel.” Ze wacht niet op een reactie en ik hoor haar de trap op stampen.

Ik kijk naar Anne.

“Dat was... lief van haar,” fluistert ze, zodra ze zeker weet dat Sarah haar niet kan horen.

“Als ze over een paar minuten niet beneden zijn, ga ik wel kijken,” zeg ik. “Je moet haar niet te lang alleen laten met Indy. Je weet maar nooit.”

Anne aarzelt. “Misschien moet ik toch een keer met de instanties gaan praten,” mijmert ze.

“Dat is een slecht idee, lieverd,” zeg ik. “Ze kunnen je niet helpen. Sarah is slim. Ze zal iedereen kunnen overtuigen dat *jij* degene bent die hulp nodig heeft en dan raak je Indy misschien kwijt. Stel dat ze hier komen kijken en die hangsloten zien? Dan verlies je ze allebei en kan ik je niet meer helpen. Er is maar één manier om dit op te lossen. Daar waren we het toch over eens?”

Anne heeft tranen in haar ogen, maar haar blik kan ik niet plaatsen.

De meiden komen weer naar beneden. Terug in de keuken kust Indy haar moeder gedag en zwaait op een afstandje naar mij. “Dag Robin.”

“Krijg ik geen knuffel?” vraag ik.

Ze aarzelt, maar omhelst me dan vluchtig, voordat ze haar rugzak weer pakt en het huis verlaat.

In de zak van mijn spijkerjack gaat mijn mobiele telefoon over. Haastig druk ik het gesprek weg en kijk naar Anne. “Ik vond vanmorgen nog een oud toestel. Ik wist niet eens meer dat ik het had,” verzin ik. Ik zie twijfel in haar ogen en vraag: “Heb je je antidepressiva wel genomen, lieverd?”

Ze knikt afwezig en kijkt naar haar dochter.

Sarah gaat weer tegenover me zitten, nonchalant onderuit gezakt en met haar handen in de zakken van haar sweater. Haar blik laat niets te raden over en is niets minder dan een oorlogsverklaring.

Ik herinner me de eerste keer dat ik Sarah ontmoette, nu ruim een jaar geleden. Toen had ze ook al zo naar me gekeken.

Ze waren een plaatje. Dat moet ik toegeven. Ik zag dat Anne er weer heel even in kon geloven. Dat kon ik niet hebben. Gelukkig loste dat probleem zichzelf op.

*“Lizzie Borden took an axe
And gave her mother forty wacks
And when she saw what she had done,
She gave her father forty-one.”*

Sarah zong, terwijl Indy keer op keer over haar springtouw hopte, niet op de maat noch op de melodie van het versje, maar het had zijn charme.

Het duurde even voordat de woorden daadwerkelijk tot Anne doordrongen.

“Sarah!” waarschuwde ze. Ik hoorde dat ze probeerde iets van autoriteit in haar stem te leggen.

Sarah draaide zich geïrriteerd naar ons toe. “Wat nou? Het is gewoon een oud, Amerikaans kinderliedje.”

“Dat weet ik, maar...”

“Laat maar,” kapte Sarah haar af, voordat ze de tuindeur achter zich dichttrok om zich terug te trekken in haar slaapkamer.

Indy sprong onverstoord verder.

Ik riep haar bij me en gaf haar vijf euro om een ijsje te gaan kopen. “Mama en ik moeten even praten,” zei ik. Zodra Indy was verdwenen, keek Anne me aan en vroeg: “Zie je wat ik bedoel, Robin? Dit is nog niets. Ze maakt me bang, soms.”

“Ze lijkt geobsedeerd door dood en geweld,” stuurde ik.

Natuurlijk maakte Sarah haar bang. Het was een angst die ik al maandenlang beetje bij beetje voedde met theorieën over geestesziekten en cijfers omtrent huiselijk geweld. Ik vertelde er niet bij dat Sarahs gedrag grotendeels kon worden toegeschreven aan de dood van haar vader. Het had best nog wel goed kunnen komen met haar. Misschien, tenzij... Het deed er niet toe. Sarahs persoonlijkheid nam gewoon teveel plaats in om ruimte te laten voor de mijne. Of ze echt gevaarlijk was of alleen maar in de weg stond maakte geen verschil.

“Ik denk dat je er goed aan doet om je slaapkamerdeur 's nachts op slot te doen, Anne,” suggereerde ik.

Sarah

Voor het eerst zie ik onzekerheid bij Robin.

Na een lange stilte vraagt mama voorzichtig: “Ga jij niet naar school?”

Ik leg mijn voeten op de keukentafel en kijk uitdagend naar Robin. “Nee, ik blijf nog even,” zeg ik.

“Sarah,” probeert mama.

“Ik zei: ik blijf nog even,” herhaal ik nadrukkelijk. In de zak van mijn sweater sluiten mijn vingers zich rond het handvat van het mes dat mijn zusje tijdens het afwassen achterover heeft gedrukt. In de andere zak zit een injectiespuit met Indy's insuline. Ik neem geen enkel risico.

Robin en mama zwijgen.

“Ik weet precies wat je haar op de mouw hebt gespeld,” snauw ik en wijs met mijn vrije hand naar mijn moeder. “Je hebt haar wijsgemaakt dat ik één of andere psychopaat ben, alleen omdat ik luister naar Marilyn Manson en *Natural Born Killers* gezien heb?” Ik lach spottend.

“Dat dekt de lading nauwelijks,” antwoordt Robin. “Je bent ziek, Sarah.”

“Misschien moet je eens in de spiegel kijken,” stel ik voor, sta op en loop om de tafel heen om de afstand tussen ons te verkleinen. “Indy heeft jullie horen praten en me alles verteld,” ga ik door. “En ja, ik ben een bitch geweest, maar ik zou nooit mijn familie iets aandoen.” Ik kijk heel even naar mama, voordat ik me weer tot Robin richt. “Ik had je meteen al door. Het feit dat mama labiel is gebruiken om je ons leven binnen te wurmen. Al die honderden sms'jes op haar telefoon...”

“Ik geef om je moeder...,” onderbreekt Robin me.

Dat kan ik nog veel beter. “Wat was je plannetje? Mij uit de weg laten ruimen door mijn eigen moeder? En dan? Jezelf opwerpen als redder in nood? Ik kan je *uittekenen*, teringwif. Jij mij ook?”

Robin schudt haar hoofd.

Ik haal het mes tevoorschijn en dwing haar achteruit, totdat ze met haar rug tegen de muur staat.

“Sarah,” probeert mama.

Ik wacht niet op een poging van haar om me op andere gedachten te brengen en stoot het mes zonder enige aarzeling in Robins oog, maar het gaat niet diep genoeg. Ze valt en grijpt naar haar bloedende oog, gillend en jankend. Snel zet ik de naald in haar nek en spuit de insuline in. Ik ga weer rechtop staan en kijk op Robin neer, terwijl ze onder me voor haar leven vecht.

Pas als ze niet meer beweegt kijk ik weer naar mama. Ze heeft niet gegild en gaat bijna apathisch op haar stoel zitten. Met de rug van mijn hand veeg ik een paar bloedspetters uit mijn oog. Ik kijk op de klok en zeg: “We hebben zes uur de tijd, voordat Indy uit school komt. Ze hoeft dit niet te zien.”

Mama ziet er verloren uit als ze naar Robin staart. "Hoe kan ik zo blind zijn geweest?" mompelt ze.

Ik zucht. "Neem nog een Xanax," stel ik voor. "Er is veel te doen." Ik kijk naar het lichaam op de grond. Dit probleem had ik de vorige keer niet. Straks maar even op internet kijken.

Mama kijkt me aan. "Hoe kan ik zo blind zijn geweest?" herhaalt ze.

"Dat zou niet de eerste keer zijn," zeg ik.